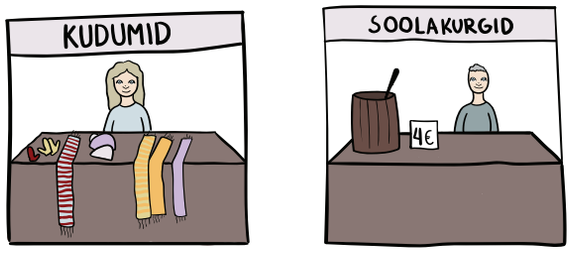
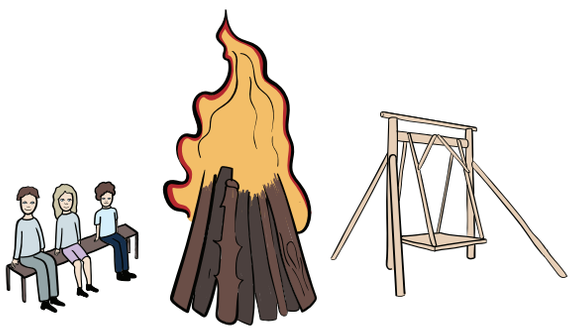
4.5. Kodukoha tähtsamad traditsioonid

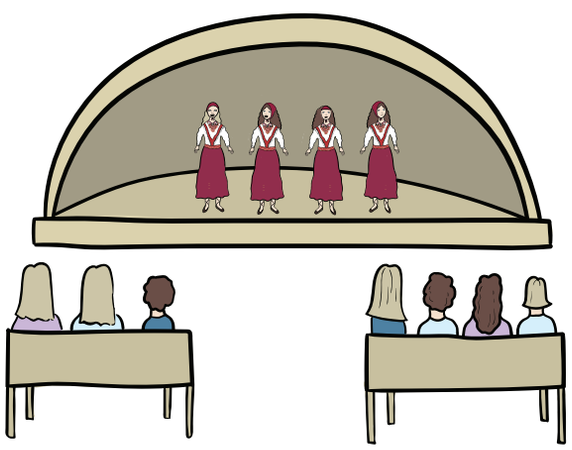
1. Vaata pilte ja vasta küsimustele.

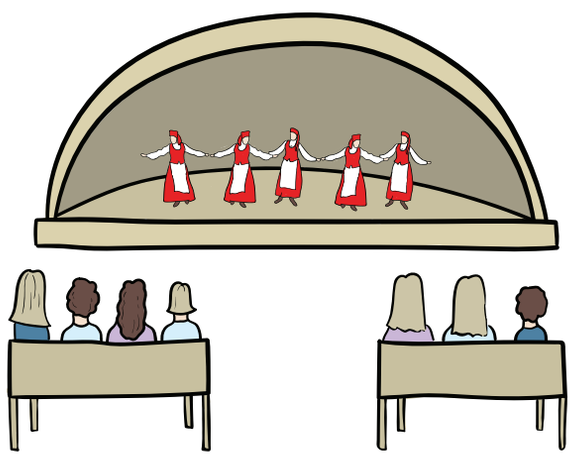
Laat

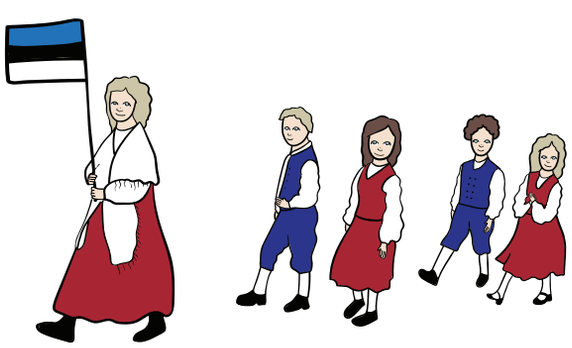
Küla-jaanituli

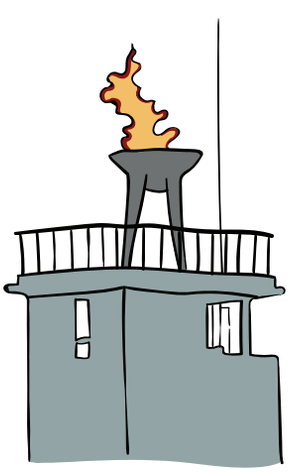
Kohalik laulupidu

Kohalik tantsupidu

Rongkäik

Laulupeo tuli

1. Mida pildil on kujutatud?
2. Kas oled käinud oma kodu-kohas laadal?
3. Mida laadal tehakse?
4. Kas oled käinud oma kodu-kohas jaanitulel?
5. Kas oled käinud mõnel laulu- või tantsupeol?
6. Millisel aastaajal on laulu- ja tantsupidu?
7. Mis on inimestel laulupeol seljas?
8. Missugustes riietes võib laulu-peole minna?

2. Vii kokku pilt ja nimetus.

Laulupeo tuli

Laulupidu

Tantsupidu

Rongkäik

3. Loe.

Meie vanemad ja vana-vanemad õpetavad meile, kuidas erinevates olukordades tavaliselt käitutakse.
Peame teadma, kuidas käitutakse argi-päevadel ja kuidas pidu-päevadel.

Eestlaste väga tähtsad pidu-päevad on laulupidu ja tantsupidu.
Laulu- ja tantsupidu peeti juba väga ammu.
Igas väikeses Eestimaa kohas on oma laulu-koorid ja rahvatantsu-ringid.
Väiksemaid laulu- ja tantsupidusid peetakse paljudes linnades ja isegi külades. Iga nelja aasta tagant toimuvad ka suuremad laulu- ja tantsupeod, kuhu tuleb rahvas üle Eesti.
Lauljad ja tantsijad peavad palju harjutama, et pääseda suurele laulu- ja tantsupeole.
Laulu- ja tantsupidu on kõigi eestlaste ühine pidu.

Laulu- ja tantsupeo juurde kuulub laulupeo tule süütamine* ja laulupeo rongkäik**.
Laulu- ja tantsupeol võivad inimesed kanda oma kodu-koha rahva-riideid.
Laulu-peol laulavad inimesed vanu ja ka uuemaid laule.
Laulupeol laulavad tihti kaasa ka pealt-vaatajad.
Tantsupeol tantsitakse vanu ja uuemaid rahva-tantse.

---

* laulu-peo tule süütamine – laulu-peo eel on tavaks tuua laulupeo tuli tõrvikutega laulupeo sünni-linnast Tartust Tallinnasse.
Laulu-peo tule süütamine märgib peo algust.
Tuli põleb tornis peo ajal ja peo lõpus see kustutatakse.

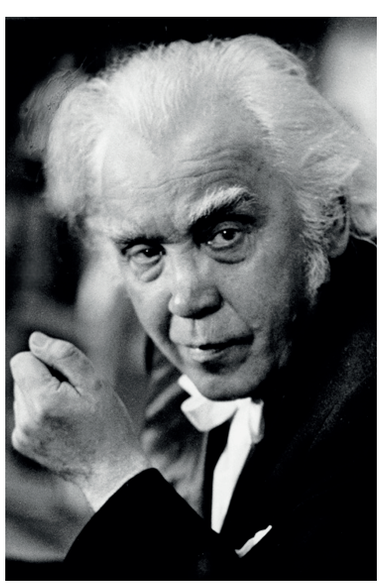
** laulupeo rongkäik – lauljad ja tantsijad liiguvad ühiselt laulu-väljakule.

4. Vasta küsimustele teksti põhjal.

1. Mida õpetavad meile vanemad ja vana-vanemad?
2. Mis on eestlaste jaoks väga tähtsad pidu-päevad?
   Mitmendas lõigus on sellest juttu?
   Jooni sõnad, mis märgivad eestlaste jaoks tähtsaid pidusid.
3. Mis kuulub laulu- ja tantsupeo juurde?
4. Mida võib kanda laulu- ja tantsupeol seljas?
5. Mida lauldakse laulu-peol?
6. Milliseid tantse tantsitakse tantsu-peol?

5. Vaata ja kuula, kuidas lauldakse laulu-peo kõige tähtsamat laulu „Mu isamaa on minu arm“. See on 1944. aastal Lydia Koidula ja Gustav Ernesaksa loodud laul.

https://www.youtube.com/watch?v=OneQRawdLv4

Gustav Ernesaks

Gustav Ernesaksa kuju Tallinna lauluväljakul

Gustav Ernesaks (1908–1993) oli kuulus Eesti koorijuht ja helilooja. Tema laulu „Mu isamaa on minu arm“ peetakse laulupidude hümniks. See laul aitas meil ennast eestlasena tunda ka võõra võimu ajal. Seda laulu lauldakse ja kuulatakse püsti seistes, nii nagu Eesti hümnigi.

Lydia Koidula

Lydia Koidula (1843–1886) oli kuulus Eesti luuletaja, jutu- ja näitekirjanik. Ta on tuntud oma eriti ilusate isamaa-teemaliste luuletuste poolest. Lydia Koidula on kirjutanud sõnad laulule „Mu isamaa on minu arm“.

6 Vaata, kuidas tantsitakse tantsu-peo kuulsaimat tantsu „Tuljak“

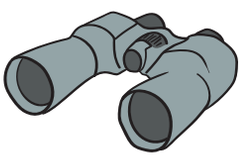
https://kultuur.err.ee/959034/tantsupeo-lopetas-maruline-tuljak

See on Anna Raudkatsi loodud tants.

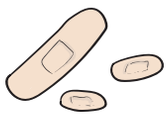
Laulu- ja tantsupidu on ka pealtvaatajate pidu.

7. Mida võtad kaasa laulu- ja tantsupeole? Põhjenda.

Laulu- ja tantsupeol läheb vaja

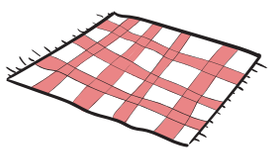
binokkel

plaastrid

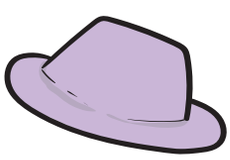
kilekeep

pikniku-tekk

laulik

peakate

vihmavari

rahvariided

telefon

Laulu- ja tantsupeol ei lähe vaja

kõrvaklapid

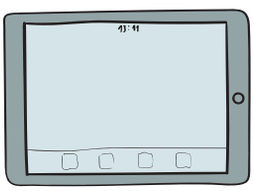
tööriided

taskunuga

jalgpall

tahvelarvuti

juturaamat

õlu

siider

suitsud

8. Laulu- ja tantsupidudel on alati väga palju rahvast ja seal võid kergesti ära eksida.
A Märgi rist tegevuse juurde, mis aitab sul kaaslasi leida.
B Arutlege, kuidas need tegevused aitavad kaaslast leida.

1. Kontrolli enne peole minekut, kas sinu telefoni on salvestatud kõik vajalikud numbrid (numbrid, millele helistad, kui oled hädas). ☐
2. Leppige kohe peo alguses kokku kindel koht, kus kaaslastega kokku saada. ☐
3. Ütle kaaslasele või juhendajale, kui tahad kuhugi minna. ☐
4. Kui kokkulepet pole tehtud, siis seisa ühe koha peal, nii on sind kergem leida. ☐
5. Kanna laetud akuga telefoni alati kaasas. ☐
6. Palu abi. ☐

9. Lõpeta laused õige sõna või sõnadega.

Eestlased on alati tähtsaks pidanud .....

(laulupidu ja tantsupidu).

Laulu- ja tantsupeol võivad inimesed kanda .....

(rahva-riideid, määrdunud riideid).

Laulupeol lauldakse .....

(moodsaid laule, vanu ja tuntud laule).

Laulupeol võivad kaasa laulda ka .....

(pealt-vaatajad, ainult esinejad).

Laulu-peo kõige tähtsam laul on .....

(„Mu isamaa on minu arm“, „Kiki Miki“). Kui lauldakse laulu

„Mu isamaa on minu arm“, siis .....

(pead kindlasti kaasa laulma, seisad püsti).

10. Vasta küsimustele.

1. Mis pidu on eestlastele kõige tähtsam pidu?
2. Mis aasta-ajal peetakse laulu- ja tantsupidu?
3. Mis riideid kantakse laulu- ja tantsupeol?
4. Mis laule lauldakse laulu-peol?
5. Mis tantse tantsitakse tantsu-peol?
6. Mis laul on laulu-peol kõige tähtsam?

11. 2019. aasta laulupidu saad vaadata lingilt

https://kultuur.err.ee/959642/vaata-uuesti-laulupeo-minu-arm-puhapaevane-kontsert

12. Loe ja jäta meelde.

- **Juba palju aastaid on eesti rahvas oma kõige tähtsamaks peoks pidanud laulu- ja tantsupidu.**